

II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України 2022 року

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Наукове відділення філософія та суспільствознавство

Секція Теологія, релігієзнавство та історія релігії

Автор Дмитрохіна Альона Сергіївна

Тема роботи

АНТИРЕЛІГІЙНА ПРОПАГАНДА ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УРСР НАПРИКІНЦІ 50- – НА ПОЧАТКУ 80-х рр. XX ст.

Дмитрохіна Альона Сергіївна в своїй роботі висвітлила правові, ідеологічні та організаційні засади, з акцентом на візуальний концепт антирелігійної (атеїстичної) пропаганди політики радянської влади в УРСР кінця 50-х – початку 80-х рр. XX ст. Дослідниця чітко аргументує доцільність вибору теми дослідження, її актуальність. Доволі грамотним є постановка проблеми, мети та завдань дослідження. Позитивним виявляється аналіз докладний аналіз історіографії, джерельної бази та методології дослідження.

Робота носить дослідницький характер, має практичний характер. Цінність її полягає у результатах проведеного аналізу візуальних засобів антирелігійної пропаганди на прикладі карикатур журналу «Перець». Результати роботи можуть бути використані на уроках історії України, курсів морального спрямування.

Виклад матеріалу послідовний та логічний, використані автором джерела та наукова література проаналізовані належним чином.

Робота має самостійний характер, судження достатньо чіткі та послідовні, відображають обізнаність автора в основних аспектах досліджуваної теми. У роботі присутній елемент наукової новизни – проаналізовано та систематизовано значний масив інформації, результати якого представлені у вигляді таблиць.

Тема розкрита достатньо послідовно, глибоко та повно, в цілому були реалізовані визначені дослідницькі завдання. Загальні висновки в цілому відповідають поставленій меті та завданням дослідження, мають достатньо самостійний характер.

Текст роботи, її структура, оформлення науково-довідкового апарату відповідають основним вимогам, що висуваються до учнівських робіт, які беруть участь у конкурсі науково-дослідницьких робіт МАН.

Загальні висновки та рекомендації:

Акцентуючи увагу на особистому внеску, авторці необхідно було б обґрунтувати відмінність отриманих результатів (Розділ 2) та використаних методів (Розділ 3) від результатів попередніх авторів, на роботи яких спирається дане дослідження.

Робота мала б більш довершений та цілісний характер, якби авторка:

- більш уважно використовувала статистичні дані соціологічних досліджень, що дало б змогу уникати поверхневих тверджень (наприклад, щодо низького авторитету релігійних організацій чи високої релігійності українського населення);
- зв'язала результати отриманих даних з причинами та наслідками зміни риторики в журналі «Перець» за досліджуваний період;
- поєднала загальні висновки з актуальністю та доцільністю дослідження та зробила відповідні пропозиції (щодо подолання поширення прагматично-егоїстичного ставлення до оточуючого світу, що заважає формуванню відповідального ставлення до громадянських обов'язків).

Незважаючи на вказані недоліки, робота за своїм змістом є достатньо самостійним дослідженням, справляє позитивне враження і рекомендована до участі в обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Рецензент:

к.і.н., доцент, завкафедри історії та права

ДВНЗ «ДонНТУ»

Лариса МОІСЄЄНКО

(вчене звання, ПШБ)

(підпис)

« 7 » 02 2022 р.

Підпис к.і.н., доцента, завкафедри історії та права ДВНЗ «ДонНТУ»

Моїсеєнко Л.М. засвідчую:

Ст. інспектор з кадрів Моїсеєнко Л.М.

**II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
2022__ року**

**РЕЦЕНЗІЯ
на науково-дослідницьку роботу**

Наукове відділення філософія та суспільствознавство

Секція Теологія, релігієзнавство та історія релігії

Автор Непран Інна Володимирівна

Тема роботи Роль Томосу та надання автокефалії у формуванні української самостійності

Непран Інна Володимирівна обрала складну тему, що потребує серйозного комплексного дослідження з історії релігії, історії України, теології, політології. Учениця розглядає етапи становлення та розвитку Православної Церкви в Україні; висвітлює процес отримання Православною Церквою України Томосу про автокефалію. Актуальність теми беззаперечна та визначається тим, що для держави Україна створення Помісної Автокефальної Православної Церкви є важливим фактором для забезпечення ефективності національної безпеки, українізації мовного інформаційного простору, економічного зростання, пришвидшення національної самоідентифікації української політичної нації.

Робота носить більш теоретичний, реферативний характер. Цінність її полягає в перегляді теми історії Християнської Церкви в Україні у зв'язку з отримання Томосу про автокефалію. Слід відзначити, що позитивним для оцінки роботи є наявність практичної частини, хоча теоретична та практична частини не мають логічного поєднання.

Виклад матеріалу послідовний, системний.

Об'єкт та предмет роботи визначені. Хоча мета роботи значно виходить за межі назви самого дослідження і частково розкриває заявлену тему, завдання в цілому відображають головні аспекти предмету розгляду.

Текст роботи, її структура, оформлення науково-довідкового апарату відповідають основним вимогам, що висуваються до учнівських робіт, які беруть участь у конкурсі науково-дослідницьких робіт МАН.

Загальний висновок та рекомендації

Робота мала б більш довершений та цілісний характер, якби авторка:

- більш конкретно сформулювала мету роботи, визначила методи дослідження, що допомогло б учениці глибше підійти до розкриття теми, логічно поєднати структурні частини теоретичної та практичної частини дослідження та зробити більш конкретні висновки та пропозиції;
- логічним в було б зосередитися на історії церкви XIX-XX ст, та виділити розділ, в якому показати проблеми, що виникли після проголошення автокефалії ПЦУ та шляхи їх вирішення.

Незважаючи на вказані незначні недоліки, робота за своїм змістом є достатньо самостійним дослідженням, справляє позитивне враження і рекомендована до участі в обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Рецензент:

к.і.н., доцент, завкафедри історії та права

ДВНЗ «ДонНТУ»

Лариса МОІСЄЄНКО

_____ (вчене звання, ПІБ)

_____ (підпис)

« 7 » од 2022 р.

Підпис к.і.н., доцента, завкафедри історії та права ДВНЗ «ДонНТУ»

Моїсєєнко Л.М. засвідчую:

Ст. інспектор з кадрів

Моїсєєнко Л.М.

II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України 2022 року

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Наукове відділення філософія та суспільствознавство

Секція Теологія, релігієзнавство та історія релігії

Автор Савостянова Марія Миколаївна

Тема роботи

ІСТОРІЯ СВЯТО-ТРОЇЦЬКОЇ ЦЕРКВИ СЕЛА ТОРСЬКО-ОЛЕКСІЇВКИ (ШАХОВОГО) ВІД ЗАСНУВАННЯ ДО 1917 РОКУ

Савостянова Марія Миколаївна в своїй роботі висвітлила історію Свято-Троїцької церкви села Торсько-Олексіївки (Шахового) від заснування до 1917 року, показала її вплив на розвиток краю у визначений період. Чітко визначені мета та завдання, зрозумілими та доречними є обрані методи роботи. Хоча в роботі не прописана актуальність теми, вона є очевидною. Оскільки робота знаходиться в площині краєзнавства, її важливість та актуальність полягає в збереженні спадкоємності поколінь, розвитку національної культури, вихованні дбайливого ставлення до історичної та культурної спадщини нашої країни. Саме краєзнавство є тим чинником, реалізація якого сприяє становленню і розвитку національної самосвідомості, посилює історичну пам'ять українського народу. Вивчення рідного краю виконує відповідні науково-пізнавальні та виховні функції.

Робота носить дослідницький характер, має практичний характер. Цінність її полягає у введенні в науковий обіг нового масиву інформації, робота дозволить доповнити уроки історії краєзнавчим матеріалом, може бути частиною музейних експозицій та друкованих видань, присвячених історії району.

Виклад матеріалу послідовний та логічний, використані автором джерела та наукова література проаналізовані належним чином.

Робота має самостійний характер, судження достатньо чіткі та послідовні, відображають обізнаність автора в основних аспектах досліджуваної теми. У роботі присутній елемент наукової новизни – проаналізовано та систематизовано значний масив інформації, результати якого представлені у вигляді таблиць.

Тема розкрита достатньо послідовно, глибоко та повно, в цілому були реалізовані визначені дослідницькі завдання.

Загальні висновки відповідають поставленій меті та завданням дослідження, мають достатньо самостійний характер.

Текст роботи, її структура, оформлення науково-довідкового апарату відповідають основним вимогам, що висуваються до учнівських робіт, які беруть участь у конкурсі науково-дослідницьких робіт МАН.

Загальні висновки та рекомендації:

Однак слід зауважити, що робота не позбавлена певних неточностей та суб'єктивізму.

Рекомендовано продумати актуальність роботи та розширити джерельну базу, оскільки переважне використання внутрішніх джерел РПЦ сприяло тому, що авторка застосовує характерну для XIX - початку XX століття риторичку в аналізі діяльності духівництва, зокрема освітньої та місіонерської роботи, крім того, звузило можливості автора більш критично підійти до оцінки діяльності причту Свято-Троїцької церкви села Торсько-Олексіївки (Шахового) та зробити більш виважені висновки.

Незважаючи на вказані недоліки, робота за своїм змістом є достатньо самостійним дослідженням, справляє позитивне враження і рекомендована до участі в обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Рецензент:

к.і.н., доцент, завкафедри історії та права
ДВНЗ «ДонНТУ»

Лариса МОІСЄЄНКО

(підпис)

(вчене звання, ПІБ)

« 7 » од 2022 р.

Підпис к.і.н., доцента, завкафедри історії та права ДВНЗ «ДонНТУ»
Моїссєнко Л.М. засвідчую:

В. інспектор з кадрів

